

İSTANBUL GÜVENLİK KONFERANSI

01-03 Kasım 2017, İstanbul

Yeni Güvenlik Ekosistemi ve Çok Taraflı Bedeli

Milli Savunma ve Güvenlik Enstitüsü
National Defence and Security Institute

NIŞANTAŞI
ÜNİVERSİTESİ

Stratejik Partner / Strategic Partner

مرکز الدراسات الاستراتيجية
STRATEGIC STUDIES CENTER

Ana Sponsor / Main Sponsor

SUR INTERNATIONAL
INVESTMENT CO. LTD.

Bronz Sponsor

TURKSAT

VİZYON BELGESİ

İSTANBUL GÜVENLİK KONFERANSI 2017

"Yeni Güvenlik Ekosistemi ve Çok Taraflı Bedeli"

(01 - 03 Kasım 2017, Radisson Blu Hotel Şişli İstanbul)

Günümüzde NATO tarafından sağlanan güvenliğin bedelinin kim tarafından ve nasıl ödeneceği yönündeki tartışmalar ABD hegemonyasının tartışmaya açılması ve yeni hegemonya arayışlarının gün yüzüne çıkması ile eş zamanlı olarak cereyan etmektedir. Küreselcilik ve milliyetçilik tartışmaları çerçevesinde ABD hegemonyasının sadece diğer devletler tarafından değil, bizzat ABD eliti nezdinde de tartışılır hâle gelmesi, Avrupa'da aşırı milliyetçi sağın giderek güçlenmesi, buna karşılık Çin'in tarihin bir ironisi olarak serbest piyasayı en fazla savunan aktörlerden biri hâline gelmesi küresel güç konfigürasyonunda ekonomik, askerî ve siyasi anlamda yapısal değişikliklerin yaşanmakta olduğunu göstermektedir. Bu yapısal değişim, küresel güvenliğin bedelinin kim tarafından ve ne şekilde ödeneceği yönündeki tartışmaları da alevlendirmiştir. Bu tartışma neredeyse başından beri NATO üyesi olan Türkiye için de çok özel ve önemli bir anlam ifade etmektedir.

Gücün, Doğu'ya kayması; ideolojik söylem değişikliği; finans, ticaret alanlarında ve iletişim, ulaşım teknolojilerinde küresel düzeyde yaşanan gelişmeler; bireysel güvenlik ve insan güvenliği ile ilgili olarak gittikçe artan sivil toplum duyarlılığı ve bunun küresel güçler tarafından bir yumuşak güç unsuru olarak değerlendirilmeye çalışılması gibi faktörler günümüz güvenlik anlayışının da yeni boyutlar kazanmasına neden olmuştur. Bu durum ABD, Rusya ve Avrupa'ya ek olarak Çin, Hindistan ve Brezilya gibi yükselen güçler yanında, Türkiye, İran ve Güney Afrika Cumhuriyeti gibi eksen ülkeler ile ilgili değerlendirmelerin, Avrasya kıtası üzerindeki jeopolitik ilgi odakları ile ilgili genel kabullerin gözden geçirilmesini zorunlu kılmaktadır. Soğuk Savaş dönemindeki ideolojik çerçevenin sona ermesinin ardından terörle mücadele söylemi üzerinde ayakta tutulmaya çalışılan NATO'nun varlığı El-Kaide ve DAİŞ gibi örgütlerle mücadelenin seyrine bağlı olarak tartışılabilir hâle gelmektedir. Küresel hegemonyasını sürdürmeye çalışan ABD ile küresel/bölgesel hegemonya arayışındaki Çin, Rusya ve Almanya gibi aktörler arasında anlaşmazlıklar ve mücadeleler söz konusudur. Bu durum karşısında ulus-devletlerin küresel ekonomik gelişmeleri etkileme potansiyelinde görülen değişiklikler, ulus-devletin bekası ve güvenliği ile ilgili kaygıları ve çözüm arayışlarını post-modern bir muğlaklık içerisinde bırakmıştır.

NATO'nun bizzat ABD tarafından sorgulanmaya başlaması, ABD'nin NATO müttefiklerinden geriye ve ileriye dönük yeni taleplerde bulunmaya başlaması, hatta bizzat ABD içerisindeki güç mücadeleleri bu muğlaklığın derinliğini ortaya koymaktadır. Bölgesel ya da küresel düzeyde yeni bütünleşme/hegemonya arayışlarına karşı mikro-milliyetçi unsurların tahrik edildiği yeni küresel güvenlik denklemine; bilinmeyenlerin sayısı artmış ve "öngörülemezlik", sistemin temel niteliği hâline gelmiştir.

Sert güç kullanımının değişen doğası ile; hararetle teşvik edilen mikro-milliyetçilikler, hibrit savaşlar ve devlet-dışı aktörler küresel güvenlik mimarisinin bir parçası hâline gelmektedir. Bu çerçevede devletlerin; kendi etki alanlarını korumasının, genişletmesinin ve kendi ayırt edici yanlarını ön plana çıkartmasının sahip oldukları yüksek ateş gücüyle sağlanacağı düşünülebilir. Ekonomik kalkınma projeleri, yatırım stratejileri ve geo-ekonomik sıklet merkezlerinin oluşması, sert güç kullanımını ekonomik alan içine çekmektedir. Burada ön plana çıkan faktör sert güç projeksiyonunun yeni dönemde artan önemidir. Küresel dönüşüm dinamikleri, enerji hatlarının artan önemi ve "Tek Kuşak - Tek Yol" inisiyatifi etrafında oluşan ekonomik koridorlar, güç çekişmelerinde Pasifik bölgesini Doğu Akdeniz'e bağlamaktadır. Bu bağlamda Çin - ABD - Pasifik çekişmeleri, bölgesel ve küresel türbülansı artırmaktadır.

Gelir dağılımının bozulduğu, kitlesel göç hareketlerinin yaşandığı, çölleşme ve yoksulluğun hâkim olduğu gelişmekte olan ülke coğrafyalarının kontrolü, sert güçle eş zamanlı olarak yumuşak güç projeksiyonunu küresel güç çekişmelerinin odağına çekmektedir. Terör tehdidi, teröre karşı savaş, demokratikleşmenin ve ekonomik kalkınmanın ötesinde yine gerçek dünya ile ilgili taleplerin çözümünden geçmektedir. Sosyoloji, antropoloji ve sosyal psikoloji alanlarının da güvenlik çerçevesine monte edilmeleri çok daha fazla önem kazanmaktadır.

Küreselleşmenin, teknolojik ilerlemeler ile insan, mal ve bilgi hareketliliğindeki büyük artışın getirdiği karşılıklı bağımlı ve bağlantılı uluslararası toplum, dünyanın işleyiş şeklini önemli ölçüde değiştirmiştir. Coğrafi sınırların giderek belirsizleştiği uluslararası ortamda güvenlik arayışları ve tehdit algılamaları da niteliksel bir dönüşüm geçirmektedir. Ülke sınırlarının, sınır ötesi sorunları dışarıda tutabilme özelliğinin giderek ortadan kalkması sonucunda, ulusal ölçekte yaşanan bir güvenlik sorunu uluslararası toplumun; uluslararası alandaki bir güvenlik sorunu da ülkelerin ulusal güvenliğini doğrudan tehdit eden bir boyuta dönüşebilmektedir. Yeni dönemde "ülkesel tehditler" yerini, tanımlanmakta güçlük çekilen belirsizliklere ve istikrarsızlıklara bırakmıştır.

Devletin güvenlik sağlayıcı bir aktör olma özelliğinin aşınmasının bir başka yansıması ise, yeni güvenlik tehditlerinin kapsamlı ve bölünmez niteliği nedeniyle, tek başına geleneksel devlet merkezli yaklaşımların söz konusu yeni tehditlerle başa çıkmaya uygun olmamasıdır.

Bu yeni meydan okumaların, doğaları itibarıyla küresel (nitelikte) olması ve ortak eylem gerektirmesi, bu tehditlere yönelik ulusal ve tek taraflı çözümleri etkisiz kılmaktadır. Bu nedenle devletler yeni güvenlik tehditleriyle egemen araçları kullanarak baş edemediği zaman ulusal, ulus-aşırı ve uluslararası düzeylerde çok taraflılığı ve işbirliğini tercih etmektedir.

"Ekosistem" kavramı canlıların var olmasını sağlayan unsurlarla canlılar arasındaki sistematik etkileşimi anlatmak üzere kullanılmaktadır. Ekosistemdeki bozulmalar, dünya coğrafyasının değişmesinden canlı sayısının azalmasına kadar varan bir dizi değişikliğe neden olmaktadır. "Güvenlik ekosistemi" ise güvenlik politikalarını geliştiren veya bu politikalardan etkilenen aktörler ile küresel siyasi sistemde meydana gelen yapısal değişiklikler arasındaki sistematik etkileşimi anlatmak üzere kullanılan bir kavramdır.

Küresel siyasi sistemde meydana gelen paradigmatik değişiklikler; siyasi jeopolitik önceliklerin değişmesine, haritaların yeniden çizilmesine, başat aktörlerin güç kaybetmesine yahut yok olmasına ve yeni aktörlerin ortaya çıkmasına neden olmaktadır. Dolayısıyla güvenlik anlayışını ve politikalarını küresel sistemde meydana gelen değişikliklere uygun bir şekilde değiştire(meyen aktörlerin, beka sorununu çözmeleri ve varlıklarını sorunsuz bir şekilde sürdürmeleri mümkün görünmemektedir..

Günümüzün güvenlik zorluklarını gidermek için savunma, istihbarat, yasa uygulama / polis, ceza hukuku, sınır / göç kontrolü, kritik altyapı koruması, acil müdahale, halk sağlığı yönetimi, ekonomik sürdürülebilirlik, kaynakların çeşitlendirilmesi ve adil dağıtılması, teknolojik kabiliyet yeterliliği, şehirleşme / nüfus hareketliliği kontrolü gibi unsurlardan oluşan ortak güvenlik ekosistemi; önce ülkelerin öznel (güvenliği) ardından küresel güvenliğinin kontrolü için öncelikli hareket alanını oluşturmaktadır.

Krizleri çözmek ve gelecekteki güvenlik bağlantılı riskleri azaltmak için; önleme, gerçek zamanlı tepki verme ve eylem sonrası faaliyetleri aktif yönetme adına, devletlerin millî güvenlik kurumları ile uluslararası ve uluslar-üstü örgütlerin yanı sıra kendi içlerinde ve birbirleri arasında kuracakları işbirliği çerçevesi yeni güvenlik tehditleriyle başa çıkabilmenin temeli olacaktır. Söz konusu unsurlar arasında koordinasyon ile yeni güvenlik ekosistemine ulaşılabilmesi için her seviyede kat edilmesi gereken bir aşama bulunmaktadır.

Bu bağlamda, çeşitli kademelerde risk ve tehditlerle mücadele için biçimlendirilmesi gereken yeni güvenlik anlayışının temel faktörü olarak kişiler-kurumlar-ülkeler arası koordinasyon ile yeni güvenlik araçlarının aktif kullanılması önceliklidir. Çağımızda güvenikleştirilebilecek her türlü hareket, kabiliyet, durum ve/veya düşüncenin bu ekosistem içerisinde olmasının küresel bir bedeli de olacaktır. Yeni ekosistemin tanımlanması, - sürecinin devam ettiğini düşündüğümüzde - bedeli konusunda da çeşitli kademelerde öngörülerin geliştirilmesi gerektiği açıktır. Bu bedel yalnız güvenlik maliyeti olarak değil tercihler ve ittifaklara göre şekillenecek fırsat ve riskleri de içerecektir.

Millî ve uluslararası güvenlik paradigmaları yeniden kurgulanırken geliştirilecek tartışma ortamı, ekosistemin doğru oluşmasına katkı sağlayacaktır. Bu sebeple "**Yeni Güvenlik Ekosistemi ve Çok Taraflı Bedeli**" ana teması ile **İstanbul Güvenlik Konferansı 2017**; TASAM, Millî Savunma ve Güvenlik Enstitüsü, Nişantaşı Üniversitesi tarafından 01-03 Kasım 2017 tarihinde gerçekleştirilecektir. Devlet temsilcileri, akademisyenler, politika yapıcılar, uzmanlar, düşünce kuruluşları mensupları, güvenlik kurumları mensupları, bürokratlar ve diğer ilgililerin geniş katılımı beklenen Konferans için tasarlanan gündem başlıkları aşağıdaki gibidir.

Ana Tema

Yeni Güvenlik Ekosistemi ve Çok Taraflı Bedeli

Alt Temalar (Paneller)

Klasik ve Yeni Uluslar-üstü Örgütlenmeler

Önleyici ve Zorlayıcı Diplomasi

Bölgeselleşmenin Sonu: Küresel Güvenlik

Yumuşak Güç ve Bileşenleri

İstihbarat: Enformasyon/Dezenformasyon

Akıllı Şehirler ve Güvenlik Yönetişi

Uluslararası Göç ve Sınırların Korunması

Çatışma Çocukları; Eğitim, Koruma ve Rehabilitasyon

Altyapı Güvenliği: İletişim, Enerji, Su ve Gıda vb.

Kaynak Paylaşımı: Üretim, Tüketim Büyüme ve Dağılımı

Güvenliğin Bedeli ve Tercihler

Savunma ve Güvenlik Teknolojilerinin Yeni Doğası

Yeni Medya ve Güvenlikleştirilen Yansımalar

Güvenlik Bürokrasisi ve İç Yönetişim Modelleri/Reformları

Gücün Ekonomisi ve Güvenlik Yönetişi

NATO ve ABD; İttifakın Geleceği ve Bedelin Paylaşımı

Orta Doğu'da Normalleşme: Yeni Güvenlik Yönetimi

Avrupa'da İç ve Dış "Birlik" Güvenliği

Avrasya'nın Değişen Jeopolitikası ve Güvenlik Paradigmaları

Asya Pasifik; Güvenlikte Yeni Normlar

Afrika; Bugün ve Gelecekte Güvenlik Demografisi

Latin Amerika ve Karayipler; Farklılıkların Yönetişi ve Güvenlik Perspektifleri

Stratejik Partner / Strategic Partner

Milli Savunma ve Güvenlik Enstitüsü
National Defence and Security Institute

Ana Sponsor / Main Sponsor

NIŞANTAŞI
ÜNİVERSİTESİ

Bronz Sponsor

